

Sygn. akt V KO 50/21

ZARZĄDZENIE

Dnia 20 stycznia 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Dariusz Kala

w związku z pismem skazanego **S. M.**
z dnia 4 czerwca 2021 r. (data wpływu do Sądu Apelacyjnego w [...]),
sygnalizującym potrzebę wznowienia z urzędu postępowania
zakończonego prawomocnym wyrokiem Sądu Apelacyjnego w [...]
z dnia 5 marca 2020 r., sygn. akt II AKa [...],
zmieniającym wyrok Sądu Okręgowego w P.
z dnia 19 grudnia 2017 r., sygn. akt XVI K [...]
na podstawie art. 542 § 3 k.p.k.

zarządza:

- 1. stwierdzić brak podstaw do wznowienia z urzędu wyżej opisanego postępowania;**
- 2. określić numer sprawy jako załatwionej w inny sposób.**

UZASADNIENIE

Pismem z dnia 4 czerwca 2021 r. (data wpływu do Sądu Apelacyjnego w [...]) S.M. zwrócił się do Sądu Najwyższego o wznowienie z urzędu postępowania zakończonego prawomocnym wyrokiem Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 5 marca 2020 r., sygn. akt II AKa [...], zmieniającym wyrok Sądu Okręgowego w P. z dnia 19 grudnia 2017 r., sygn. akt XVI K [...], z uwagi na wystąpienie w przedmiotowym postępowaniu uchybienia stanowiącego bezwzględną przyczynę odwoławczą z art. 439 § 1 pkt 8 k.p.k. Wystąpienie powyższej przyczyny odwoławczej wnioskodawca powiązał z faktem wcześniejszego skazania go prawomocnym wyrokiem Sądu Rejonowego w P. „za winnego osiągnięcia korzyści majątkowej” od 12 lutego

2004 r. do 19 czerwca 2004 r. w związku z obrotem paliwami, tj. za przestępstwo z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 294 § 1 k.k. i art. 23 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 23 stycznia 2004 r. o systemie monitorowania i kontroli jakości paliw w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 12 k.k. Jak dalej wywodził, za to przestępstwo wymierzono mu karę 2 lat pozbawienia wolności i karę grzywny w wysokości 200 stawek dziennych przy ustaleniu wysokości jednej stawki na kwotę 150 zł oraz zakaz prowadzenia działalności na okres 4 lat.

W ocenie wnioskodawcy za to samo przestępstwo został skazany wskazanym wyżej wyrokiem Sądu Okręgowego w P., co jego zdaniem „wyczerpuje przesłanki z art. 439 § 1 pkt 8 k.p.k.”.

Ze stanowiskiem skazanego nie można się zgodzić. Rzeczywiście S. M. wyrokiem Sądu Rejonowego w P. z dnia 5 listopada 2009 r., sygn. akt II K [...], został uznany za winnego tego, że w okresie od 12 lutego 2004 r. do 19 czerwca 2004 r. będąc właścicielem firmy [...] G. w P., działając z góry powziętym zamiarem w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, w krótkich odstępach czasu, dokonał obrotu paliwem ciekłym w postaci oleju napędowego w ilości co najmniej 189 500 litrów o znacznej wartości 530 468,20 zł co do którego posiadał wiedzę, iż pochodzi z nieustalonego źródła i nie spełnia wymagań jakościowych określonych w ustawie i w ten sposób poprzez wprowadzenie w błąd co do jakości sprzedawanego paliwa we wskazanej wyżej ilości doprowadził nabywców tego paliwa – nieustalone osoby do niekorzystnego rozporządzenia mieniem o łącznej wartości co najmniej 530 468,20 zł czym działał na ich szkodę, tj. przestępstwa z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 23 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 23.01.2004 r. o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw ciekłych i biopaliw ciekłych w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 12 k.k. i za to na podstawie art. 294 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 3 k.k. wymierzono mu karę 2 lat pozbawienia wolności, której wykonanie warunkowo zawieszono na pięcioletni okres próby oraz karę grzywny w wysokości 200 stawek dziennych przy ustaleniu wysokości jednej stawki na kwotę 150 zł. Wyrokiem tym orzeczono także wobec skazanego środek karny zakazu prowadzenia działalności gospodarczej polegającej na obrocie paliwami na okres 4 lat. Powyższy wyrok (w stosunku do S. M. – bo orzeczenie to zawierało również rozstrzygnięcia dotyczące innych oskarżonych – uprawomocnił się w dniu 13

listopada 2009 r. – k. 3435 akt II K [...]). W tej sprawie najistotniejsze jest jednak to, że żaden z czynów (w tym w szczególności tych, które miały polegać na wyczerpaniu znamion przestępstw oszustwa), o których rozstrzygnął Sąd Okręgowy w P. wyrokiem z dnia 19 grudnia 2017 r., sygn. akt XVI K [...], zmienionym wyrokiem Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 5 marca 2020 r., sygn. akt II AKa [...], nie był czynem, którego okres popełnienia byłby w pełni zbieżny z okresem popełnienia czynu przypisanego S. M. wyrokiem Sądu Rejonowego w P., w sprawie sygn. akt II K [...] albo, którego czas popełnienia w pełni mieściłby się w okresie popełnienia ostatnio wymienionego czynu. Sąd Okręgowy w P. ww. orzeczeniem:

- przypisał oskarżonemu przestępstwo z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 294 § 1 k.k. w zw. z art. 273 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k. popełnione w okresie **od dnia 12 maja 2003 r. do 6 lutego 2004 r.**;
- umorzył co do oskarżonego postępowanie w sprawie o czyn wyczerpujący wg kwalifikacji prawnej wskazanej w akcie oskarżenia znamiona z art. 54 § 1 k.k.s. w zb. z art. 62 § 1 i 2 k.k.s. w zw. z art. 7 § 1 k.k.s. w zw. z art. 6 § 2 k.k.s, którego okres popełnienia został w akcie oskarżenia określony na czas od **12 czerwca 2003 r. do 30 kwietnia 2004 r.**;
- przypisał oskarżonemu przestępstwo z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 294 § 1 k.k. w zw. z art. 18 § 1 k.k. w zw. z art. 271 § 1 i 3 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. popełnione w okresie **od dnia 30 lipca 2004 r. do dnia 30 grudnia 2004 r.**;
- przypisał oskarżonemu popełnione w ramach ciągu przestępstw: przestępstwo z art. 56 § 1 k.k.s. w zb. z art. 54 § 1 k.k.s. w zb. z art. art. 62 § 1 i 2 k.k.s. w zw. z art. 7 § 1 k.k.s. w zw. z art. 6 § 2 k.k.s. w zw. z art. 37 § 1 pkt 3 k.k.s. popełnione **w okresie od dnia 30 lipca 2004 r. do dnia 30 kwietnia 2007 r.** oraz przestępstwo z art. 18 § 3 k.k. w zw. z art. 56 § 1 k.k.s. w zb. z art. 54 § 1 k.k.s. w zb. z art. 54 § 1 k.k.s. w zb. z art. 62 § 1 i 2 k.k.s. w zw. z art. 7 § 1 k.k.s. w zw. z art. 6 § 2 k.k.s. w zw. z art. 37 § 1 pkt 3 k.k.s. popełnione **w okresie od dnia 28 lipca 2004 r. do dnia 30 kwietnia 2007 r.**;
- przypisał oskarżonemu przestępstwo z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 294 § 1 k.k. w zw. z art. 18 § 1 k.k. w zw. z art. 271 § 1 i 3 k.k. w zb. z art. 273 k.k. w zb. z art. 299 § 1, 5 i 6 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k. popełnione **w okresie**

od dnia 28 lipca 2004 r. do dnia 5 czerwca 2006 r. (z uwzględnieniem zmiany dokonanej przez Sąd Apelacyjny w [...]);

- przypisał oskarżonemu przestępstwo z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 294 § 1 k.k. w zw. z art. 271 § 1 i 3 k.k. w zw. z art. 273 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k. popełnione **w okresie od dnia 5 sierpnia 2003 r. do dnia 28 listopada 2003 r.;**

- umorzył co do oskarżonego postępowanie w sprawie o czyn wyczerpujący wg kwalifikacji prawnej wskazanej w akcie oskarżenia znamiona z art. 54 § 1 k.k.s. w zb. z art. 62 § 1 i 2 k.k.s. w zw. z art. 7 § 1 k.k.s. w zw. z art. 6 § 2 k.k.s., którego okres popełnienia został w akcie oskarżenia określony na czas **od 5 sierpnia 2003 r. do dnia 25 grudnia 2003 r.;**

- przypisał oskarżonemu przestępstwo art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 294 § 1 k.k. w zw. z art. 273 k.k. w zb. z art. 299 § 1, 5 i 6 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k. popełnione w okresie **od dnia 30 czerwca 2003 r. do dnia 30 kwietnia 2005 r.,**

- umorzył postępowanie w sprawie o czyn wyczerpujący wg kwalifikacji prawnej wskazanej w akcie oskarżenia znamiona z art. 54 § 1 k.k.s. w zb. z art. 56 § 1 k.k.s. w zb. z art. 62 § 1 i 2 k.k.s. w zw. z art. 7 § 1 k.k.s. w zw. z art. 6 § 2 k.k.s. w zw. z art. 37 § 1 pkt 3 k.k.s., którego okres popełnienia został w akcie oskarżenia określony na czas **od dnia 30 czerwca 2003 r. do 30 kwietnia 2005 r.;**

- przypisał oskarżonemu przestępstwo z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 273 k.k. w zw. z art. 299 § 1, 5 i 6 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. popełnione w okresie **co najmniej od 9 lutego 2004 r. do 16 lutego 2004 r.**

- umorzył postępowanie w sprawie o czyn wyczerpujący wg kwalifikacji prawnej wskazanej w akcie oskarżenia znamiona z art. 56 § 1 k.k.s. w zb. z art. 54 § 1 k.k.s. w zb. z art. 61 § 1 k.k.s. w zb. z art. 62 § 2 k.k.s. w zw. z art. 6 § 2 k.k.s. w zw. z art. 7 § 1 k.k.s., którego okres popełnienia został w akcie oskarżenia określony na czas **od dnia 9 lutego 2004 r. do dnia 25 kwietnia 2004 r.**

Pamiętać zaś należy, że zgodnie z utrwalonym w judykaturze poglądem, przeszkoda procesowa sformułowana w art. 17 § 1 pkt 7 k.p.k., w postaci *rei iudicatae*, zachodzi tylko wówczas, gdy uprzednio zakończone zostało prawomocnie postępowanie co do tego samego czynu tej samej osoby.

Przeszkoda ta aktualizuje się więc tylko wtedy, gdy przedmiot postępowania w pierwszej z owych spraw pokrywa się z przedmiotem postępowania w sprawie następnej, a także gdy przedmiot postępowania prawomocnie zakończonego obejmuje w całości przedmiot postępowania w sprawie następnej i wykracza poza ten przedmiot. Inaczej należy natomiast ocenić sytuację, gdy przedmioty postępowania pokrywają się li tylko częściowo albo przedmiot postępowania w późniejszej sprawie "pochłania" ów przedmiot w sprawie, która została już prawomocnie zakończona, a nadto obejmuje dalszy okres. W tych sytuacjach nie można mówić o zaktualizowaniu się przeszkody procesowej z art. 17 § 1 pkt 7 k.p.k. (zob. wyrok SN z dnia 5 stycznia 2001 r., V KKN 504/00). Z tego też powodu w orzecznictwie podkreśla się, że „niedopuszczalne jest prowadzenie postępowania wtedy, gdy miałoby ono dotyczyć zachowania będącego elementem składowym i mieszczącego się w ramach czasowych czynu ciągłego, za który sprawca został prawomocnie skazany. Prawomocne skazanie za czyn ciągły rodzi bowiem powagę rzeczy osądzonej, co wyklucza przypisanie skazanemu kolejnych, takich samych jednostkowych zachowań z okresu opisanego w prawomocnym wyroku” (zob. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 22 stycznia 2014 r., sygn. akt III KK 439/13). Innymi słowy, powaga rzeczy osądzonej nie będzie natomiast obejmować zachowań wykraczających poza czas popełnienia czynu ciągłego ustalony w prawomocnym wyroku (zob. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 26 lipca 2007 r., IV KK 153/07).

Powyższe okoliczności, bez potrzeby badania innych kryteriów tożsamości czynu, były wystarczające do stwierdzenia, że sygnalizowana przez S.M. okoliczność nie mogła być podstawą do wznowienia ww. postępowania z urzędu. Nie zaistniał bowiem stan z art. 439 § 1 pkt 8 k.p.k.

Kierując się powyższą argumentacją zarządzono, jak wyżej.